

Varuhandelsstatistik 2004-2008

Diagram 1: Utrikeshandel med varor, export och import 1998-2008

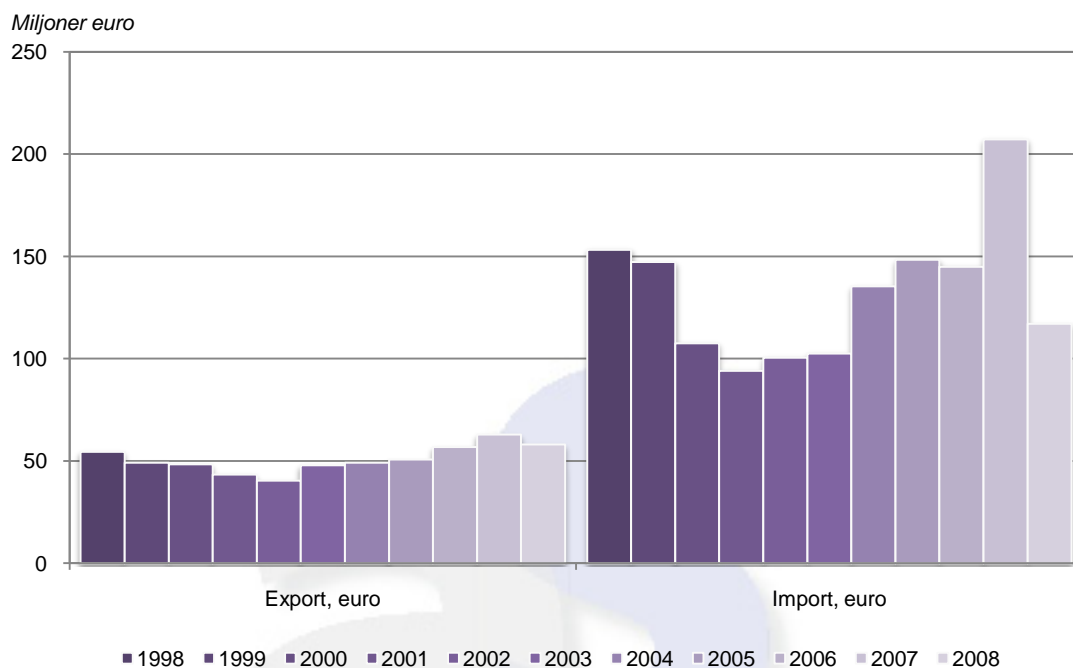
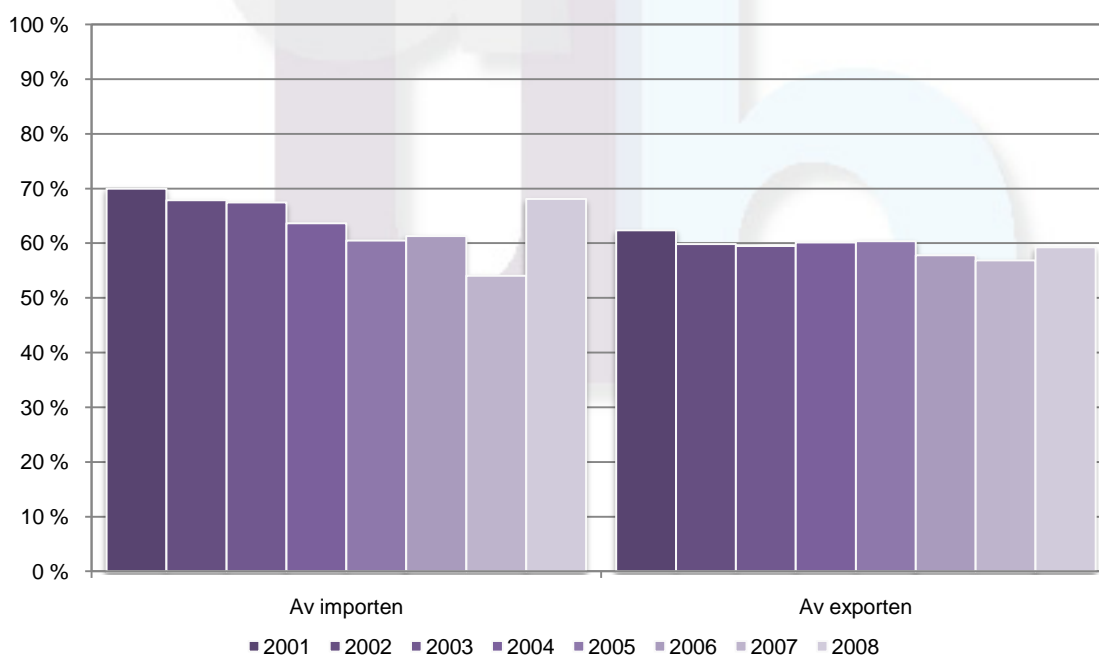

Diagram 2: Finlands andel i Ålands handel 2001-2008

Utlandets andel av handelsunderskottet växer

År 2008 var importen av varor till Åland från utlandet värd cirka 117 miljoner euro medan importen av varor från Finland uppgick till cirka 250 miljoner euro. Sammanlagt importerades det alltså varor till Åland till ett värde av nästan 367 miljoner euro. När det gäller varor importerade från utlandet var branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* den största aktören med importerade varor till ett värde av drygt 39 miljoner euro. Den viktigaste varugruppen var år 2008 *maskiner, apparater, redskap*, av vilka det importerades varor till ett värde av drygt 26 miljoner euro. Underlagsmaterialet för handeln med Finland (skattegränshandeln) är tyvärr inte tillräckligt detaljerat för att fördelas på bransch och varuslag. Värdet för utlandsimporten minskade med 43,5 procent från föregående år, minskningen beror till största delen på en stor post år 2007 inom varugruppen *fordon, fartyg, transportutrustning etc.* Importen från Finland steg med 2,5 procent från föregående års nivå.

Exporten av varor från Åland till utlandet var år 2008 värd drygt 58 miljoner euro medan exporten av varor till Finland var värd drygt 84 miljoner euro. Sammanlagt exporterades det alltså varor från Åland till ett värde av cirka 143 miljoner euro. Den största aktören inom export av varor till utlandet är branschen *tillverkning* som år 2008 exporterade varor till ett värde av närmare 43 miljoner euro. Den viktigaste varugruppen var *plast- och gummivaror*, av vilka det exporterades varor till utlandet till ett värde av drygt 17 miljoner euro. Värdet för utlandsexporten sjönk med 7,6 procent jämfört med år 2007, medan exporten till Finland steg med 1,8 procent från föregående års nivå.

Handelsnettot i varuhandeln med utlandet gav år 2008 ett handelsnetto på cirka -59 miljoner euro. Varuhandeln med Finland gav samtidigt ett handelsnetto på cirka -165 miljoner euro. Sammanlagt gav varuhandeln alltså år 2008 ett handelsunderskott på cirka -224 miljoner euro, vilket innebär att handelsunderskottet år 2008 är ca 26 procent mindre än året innan. Omkring 74 procent av underskottet härrör från varuhandeln med Finland, med andra ord har utlandets andel av underskottet minskat på Finlands bekostnad. Det omfattande underskottet i handeln från båda riktningar är möjligt enbart genom det att Åland hade andra inkomster än varuexportintäkter eller ackumulerad förmögenhet att spendera på varuimport.

Detta underskott i varuhandeln vägs upp av ett positivt handelsnetto för handeln med tjänster varav sjöfarten utgör en betydande del. Tjänstehandeln är dock inte inkluderad i det här meddelandets siffror. Ytterligare en källa för exportintäkter är den moms fria handel som inte registreras här på grund av ringa värde per försändelse. Denna typ av handel som Ålands utanförskap i EU:s mervärdeskatteområde möjliggjort har haft en växande inverkan på varuimporten i vår statistik, medan den inte registreras på exportsidan. En indikator för denna handel är de ca 21,2 miljoner försändelser som Posten på Åland skickade iväg för bank/finans-, förlags- samt postorderföretagens räkning under 2008. Även kapitalinkomsterna från omvärlden till Åland har troligen varit omfattande under de senaste åren.

Beskrivning av statistiken

Varuhandelsstatistiken för Åland baserar sig på underlag från tullstyrelsens statistikenhet. Statistiken delas upp i utrikeshandel samt handel över skattegränsen (mellan Åland och Finland). Materialet över utrikeshandel baserar sig på transaktioner som behandlats i Mariehamns tull, summerat per FO-nummer och varukoder. Små transaktioner fångas dock inte av statistiksystemet, t.ex. beställningar av böcker och cd-skivor tullas inte in när det görs inom EU och momsvärdet underskrider 10 euro. I Finland upptog statistiken över externhandeln endast uppgifter från sådana tulldeklarationer där värdet översteg 1 000 euro. För att kunna fördela varuhandeln på olika branscher har grundmaterialet samkörts med företagsregistret. Materialet över skattegränshandeln baserar sig på transaktioner som behandlats vid Korpo samt Gustavs tullstation samt vid posten på Åland (innefattar samtliga skattegränstransaktioner). Det bör påpekas att skattegränshandelns värde är estimerat från momsutslaget, m a o är uppgifterna inte exakta, utan närmevärden. De verkliga värdena torde dock med stor sannolikhet röra sig inom ± 3 procent av de i tabellen avgivna värdena.

Branschindelningen i varuhandelsstatistiken följer från och med år 2008 standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008) vilken är knuten till den internationella ISIC-standardens och en förklaring till indelningen finns i *bilaga 1*. I tidigare publikationer gjordes branschindelningen enligt NI-2002, varför branschvisa uppgifter inte längre är jämförbara med uppgifter publicerade tidigare år. För att ge en jämförande bild har statistiken för åren 2004-2007 tagits fram på nytt, nu med den nya branschindelningen. Det bör observeras att företagen som ingår i statistiken under åren 2004-2007 kan ha bytt bransch eller hemort, eller deras verksamhet kan ha lagts ned. Den nya branschindelningen är gjord enligt företagets huvudsakliga verksamhet den 31.12.2007.

Varuhandelsstatistiken fördelas även per varuslag enligt CN-koder (se *bilaga 2*). CN-nomenklaturen är Europeiska gemenskapens kombinerade nomenklatur, vars 8-siffriga varukoder används i exportdeklarationer och statistikdeklarationer för internhandeln.

Observera att när det gäller skattegränshandeln (import från Finland) behöver inte ursprungslandet nödvändigtvis vara Finland. Varor som transporteras via Finland (s.k. transitvaror) registreras i statistiken som om de kom från Finland. Utrikeshandeln redovisas dels fördelat på varuslag och dels fördelat på bransch. Skattegränshandeln däremot redovisas enbart i form av totalsummor, då inte underlagsmaterialet är tillräckligt detaljerat för att göra en mer utförlig redovisning. Det bör även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen är något lägre än den uppgivna. I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman. Längre tidsserier än vad som finns i denna publikation kan nerladdas från ÅSUBs hemsida, under rubriken Databaser.

Följande symboler används i tabellerna:

- 0 = Mellan 0 och 0,5 enheter
- = Exakt 0 enheter (st)
- .. = Observationerna för få för att uppges.

Utrikeshandeln till och från Åland 2004 – 2008 enligt varuslag

Tabell 1 visar värdet av importen till Åland under åren 2004 till 2008 fördelad enligt varugrupp. År 2008 var importen av varor till Åland värd ca 117 miljoner euro, vilket var 43,5 procent mindre än under föregående år, minskningen beror till största delen på en stor post år 2007 inom varugruppen *fordon, fartyg, transportutrustning etc.* Under den redovisade perioden 2004-2008 sjönk utlandsimporten med ca 13,6 procent. Den mest markanta ökningen skedde inom gruppen *maskiner, apparater, redskap.*, vilken steg till ca 26 miljoner euro år 2008 från drygt 16 miljoner euro år 2004. Även *massa av ved, papper, varor av papper* svarade för en betydande del av importen.

Tabell 2 visar exporten av varor från Åland till utlandet enligt varugrupp och värde. År 2008 exporterades varor från Åland till utlandet till ett värde av drygt 58 miljoner euro. Exporten sjönk med 7,6 procent under år 2008. De viktigaste varugrupperna enligt exporterat värde är *plast- och gummivaror*. Det bör påpekas att pappersvaruimporten torde motsvaras av en lika omfattande – och värdefullare – export vidare till slutliga konsumenter, men i och med att en del av exporten sker i form av distribution till enskilda abonnenter, förblir de enskilda försändelsernas värde så lågt att de inte fångas upp i denna statistik.

I *tabell 3* visas importen till Åland fördelad enligt varugrupp och vikt för åren 2004 till 2008. År 2008 importerades ca 40 miljoner kilo varor till Åland från utlandet. Totalvikten på importen minskade betydligt från året innan. Viktmässigt är det varugruppen *mineraliska produkter* som är störst. År 2008 var den näst största gruppen *vegetabiliska produkter*.

I *tabell 4* visas exporten av varor från Åland fördelad enligt varugrupp och vikt för åren 2004 till 2008. År 2008 exporterades ca 153 miljoner kilo varor från Åland till utlandet. Totalvikten ökade med 17,8 procent från år 2008, främst var det då exporten av *mineraliska produkter* som ökat kraftigt.

Tabell 5 och *tabell 6* visar handelsnettot, dvs. skillnaden mellan exporten och importen inom varuhandeln. År 2008 var varuhandelsnettots värde ca -59 miljoner euro. Handelsnettots värde i varuhandeln saknar dock någon större ekonomisk-politisk betydelse. Enligt ÅSUB:s estimeringar för år 2000 uppgick den totala exporten inklusive tjänster till ca 720 miljoner euro, medan totalimporten uppgick till 670 miljoner euro, med andra ord var bytesbalansen positiv (se ÅSUB rapport 2004:5)¹. Årliga estimeringar för Ålands tjänstehandel med omvärlden saknas dock för närvarande.

¹ Det åländska skatteundantagets samhällsekonomiska betydelse - idag och i framtiden (2004:5)

Tabell 1: Utrikesimport 2004 – 2008 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	135 420	148 324	144 973	207 200	117 050
Levande djur, animaliska produkter	13 090	17 147	19 752	14 415	11 121
Vegetabiliska produkter	3 836	3 502	3 345	3 288	3 846
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	6 518	7 462	7 745	6 933	4 448
Mineraliska produkter	8 543	8 381	13 077	705	1 762
Produkter av kemiska industrier etc.	3 049	2 714	2 922	4 883	6 057
Plast- och gummivaror	10 101	11 029	12 831	11 622	12 885
Lädervaror	235	359	342	330	276
Trä och varor av trä och kork	1 580	1 802	1 684	1 904	1 214
Massa av ved, papper, varor av papper	37 649	27 862	23 735	24 633	19 450
Textilvaror	5 117	5 224	4 847	9 835	12 484
Skor, käppar, piskor, hattar	372	400	475	296	213
Varor av sten, gips, cement etc.	1 259	1 631	2 061	1 473	855
Smycken och ädelsten	217	304	349	339	253
Oädla metaller och varor av dessa	3 330	4 466	4 643	3 040	1 843
Maskiner, apparater, redskap	16 480	29 375	24 886	23 821	26 172
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	11 725	14 282	9 918	87 056	3 375
Optiska instrument etc.	1 907	3 430	3 966	3 958	3 018
Vapen och ammunition	10	18	27	22	28
Diverse varor	9 125	7 815	8 094	8 379	7 689
Konstverk och antikviteter	1 278	1 120	274	270	60

Tabell 2: Utrikesexport 2004 – 2008 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	49 250	50 724	56 807	62 897	58 095
Levande djur, animaliska produkter	1 564	2 008	2 221	2 935	3 102
Vegetabiliska produkter	149	136	359	348	349
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	2 371	3 805	4 655	11 172	3 091
Mineraliska produkter	433	474	305	265	441
Produkter av kemiska industrier etc.	4 206	4 583	5 746	5 799	6 075
Plast- och gummivaror	15 042	15 625	15 821	17 661	17 246
Lädervaror	5	1	12	-	19
Trä och varor av trä och kork	8 130	8 394	7 220	8 005	7 856
Massa av ved, papper, varor av papper	1 713	1 578	1 396	1 292	1 342
Textilvaror	452	373	310	1 121	1 382
Skor, käppar, piskor, hattar	1	3	29	21	21
Varor av sten, gips, cement etc.	29	16	7	36	22
Smycken och ädelsten	-	3	-	4	1
Oädla metaller och varor av dessa	2 888	2 133	2 372	3 565	2 813
Maskiner, apparater, redskap	4 853	4 699	2 769	2 873	5 578
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	1 060	1 512	7 290	1 054	1 539
Optiska instrument etc.	1 708	1 906	2 574	3 314	3 117
Vapen och ammunition	9	10	17	11	11
Diverse varor	4 013	2 645	2 738	2 939	3 686
Konstverk och antikviteter	625	821	965	483	404

Tabell 3: Utrikesimport 2004 – 2008 enligt varuslag och vikt, ton

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	78 159,5	93 126,2	72 602,7	68 997,1	40 396,9
Levande djur, animaliska produkter	4 519,1	5 605,3	6 341,5	4 559,9	4 445,7
Vegetabiliska produkter	8 915,8	6 960,2	5 971,1	6 963,1	6 619,2
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	3 372,5	3 697,5	2 808,8	2 471,8	2 166,4
Mineraliska produkter	37 708,3	39 293,5	32 757,9	22 233,1	13 634,4
Produkter av kemiska industrier etc.	974,8	863,8	877,7	919,9	1 156,2
Plast- och gummivaror	1 858,4	1 742,9	1 762,7	1 307,7	1 234,9
Lädervaror	25,1	31,4	37,1	30,3	37,0
Trä och varor av trä och kork	5 445,0	8 632,5	4 677,5	5 074,6	1 069,4
Massa av ved, papper, varor av papper	2 784,5	3 106,4	3 130,1	3 353,6	2 591,9
Textilvaror	187,0	215,9	176,4	1 833,1	2 031,8
Skor, käppar, piskor, hattar	15,5	19,4	19,9	12,6	8,7
Varor av sten, gips, cement etc.	3 123,2	4 029,9	5 138,6	2 576,3	1 350,4
Smycken och ädelsten	1,3	2,5	1,8	5,1	4,4
Oädla metaller och varor av dessa	821,8	1 094,8	2 388,9	654,8	313,1
Maskiner, apparater, redskap	1 822,6	1 947,7	1 642,8	1 396,9	1 292,1
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	4 321,5	13 909,9	2 713,0	13 853,0	719,5
Optiska instrument etc.	24,2	69,2	88,9	56,7	52,4
Vapen och ammunition	0,2	0,6	3,0	2,7	3,2
Diverse varor	2 227,2	1 897,9	2 062,8	1 690,0	1 659,6
Konstverk och antikviteter	11,5	5,0	2,1	1,8	6,7

Tabell 4: Utrikesexport 2004 – 2008 enligt varuslag och vikt, ton

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	131 819,2	141 620,0	100 684,6	130 038,8	153 151,5
Levande djur, animaliska produkter	469,2	648,9	556,1	712,7	733,0
Vegetabiliska produkter	500,0	371,5	883,3	804,4	355,8
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	758,7	1 202,6	1 104,6	1 072,8	972,4
Mineraliska produkter	8 943,2	24 247,0	0,8	32 938,1	57 882,0
Produkter av kemiska industrier etc.	161,3	171,7	193,4	634,6	212,2
Plast- och gummivaror	601,9	459,9	341,0	358,1	375,1
Lädervaror	1,5	0,5	2,2	-	4,1
Trä och varor av trä och kork	113 320,6	107 348,1	87 775,4	88 221,0	86 685,9
Massa av ved, papper, varor av papper	710,9	549,9	552,1	363,1	462,9
Textilvaror	25,4	43,1	21,5	1 467,2	2 075,7
Skor, käppar, piskor, hattar	0,2	0,1	1,0	0,5	0,4
Varor av sten, gips, cement etc.	12,1	10,7	1,4	31,8	17,5
Smycken och ädelsten	-	0,1	-	0,0	0,0
Oädla metaller och varor av dessa	2 643,1	3 116,5	2 859,0	2 233,5	2 255,4
Maskiner, apparater, redskap	396,6	638,2	218,1	388,2	389,9
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	2 379,5	2 266,8	5 633,6	332,4	240,5
Optiska instrument etc.	7,7	5,0	7,6	31,5	15,2
Vapen och ammunition	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Diverse varor	878,6	525,4	519,9	442,9	470,6
Konstverk och antikviteter	8,6	14,0	13,6	6,0	3,0

Tabell 5: Handelsnetto, utrikeshandel 2004 – 2008 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	-86 169	-97 600	-88 166	-144 303	-58 954
Levande djur, animaliska produkter	-11 526	-15 139	-17 531	-11 480	-8 019
Vegetabiliska produkter	-3 687	-3 365	-2 986	-2 940	-3 497
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	-4 147	-3 657	-3 090	4 239	-1 357
Mineraliska produkter	-8 110	-7 907	-12 772	-441	-1 321
Produkter av kemiska industrier etc.	1 156	1 869	2 823	917	18
Plast- och gummivaror	4 941	4 595	2 990	6 039	4 360
Lädervaror	-230	-359	-330	-330	-257
Trä och varor av trä och kork	6 550	6 592	5 536	6 101	6 642
Massa av ved, papper, varor av papper	-35 937	-26 284	-22 339	-23 341	-18 108
Textilvaror	-4 665	-4 851	-4 537	-8 714	-11 102
Skor, käppar, piskor, hattar	-370	-397	-446	-275	-192
Varor av sten, gips, cement etc.	-1 229	-1 615	-2 054	-1 437	-834
Smycken och ädelsten	-217	-302	-349	-335	-252
Oädla metaller och varor av dessa	-442	-2 333	-2 271	525	969
Maskiner, apparater, redskap	-11 628	-24 676	-22 116	-20 949	-20 594
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	-10 666	-12 770	-2 628	-86 002	-1 836
Optiska instrument etc.	-198	-1 524	-1 392	-644	99
Vapen och ammunition	0	-8	-10	-11	-17
Diverse varor	-5 112	-5 170	-5 356	-5 440	-4 003
Konstverk och antikviteter	-653	-299	691	214	344

Tabell 6: Handelsnetto, utrikeshandel 2004 – 2008 enligt varuslag och vikt, ton

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	53 659,7	48 493,9	28 081,9	61 041,7	112 754,6
Levande djur, animaliska produkter	-4 049,9	-4 956,4	-5 785,4	-3 847,2	-3 712,7
Vegetabiliska produkter	-8 415,8	-6 588,7	-5 087,8	-6 158,6	-6 263,4
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	-2 613,8	-2 494,9	-1 704,2	-1 399,0	-1 194,0
Mineraliska produkter	-28 765,1	-15 046,5	-32 757,1	10 705,0	44 247,6
Produkter av kemiska industrier etc.	-813,5	-692,0	-684,3	-285,3	-944,0
Plast- och gummivaror	-1 256,5	-1 282,9	-1 421,7	-949,6	-859,8
Lädervaror	-23,6	-30,9	-34,9	-30,3	-32,9
Trä och varor av trä och kork	107 875,6	98 715,6	83 097,9	83 146,3	85 616,5
Massa av ved, papper, varor av papper	-2 073,7	-2 556,5	-2 578,0	-2 990,5	-2 129,0
Textilvaror	-161,6	-172,8	-154,9	-365,9	43,9
Skor, käppar, piskor, hattar	-15,3	-19,3	-18,9	-12,2	-8,4
Varor av sten, gips, cement etc.	-3 111,1	-4 019,2	-5 137,1	-2 544,6	-1 332,9
Smycken och ädelsten	-1,3	-2,4	-1,8	-5,1	-4,4
Oädla metaller och varor av dessa	1 821,3	2 021,7	470,1	1 578,6	1 942,3
Maskiner, apparater, redskap	-1 425,9	-1 309,6	-1 424,7	-1 008,7	-902,2
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	-1 942,0	-11 643,1	2 920,6	-13 520,6	-479,1
Optiska instrument etc.	-16,5	-64,2	-81,4	-25,2	-37,1
Vapen och ammunition	-0,2	-0,5	-2,9	-2,7	-3,2
Diverse varor	-1 348,6	-1 372,5	-1 543,0	-1 247,1	-1 189,0
Konstverk och antikviteter	-2,8	9,0	11,5	4,2	-3,8

Utrikeshandeln till och från Åland 2004 – 2008 enligt bransch

Branschindelningen i varuhandelsstatistiken har från och med år 2008 omarbetats för att överensstämma med den senaste näringsgrensindelningen (NI-2008). Detta innebär att branschindelningen inte är jämförbar med tidigare års publikationer. Uppgifterna för år 2004-2007 har dock omarbetats för att vara jämförbara med år 2008.

Tabell 7 visar importen av varor till Åland mellan åren 2004 och 2008 enligt värde och bransch. För en del transaktioner har de åländska företagens handelspartners skött administrationen gentemot tullen. Dessa transaktioner har samlats under grupp *övriga aktörer*, som stod för ca 23,8 procent av importen. Även privatpersoner och ickeidentifierade verksamheter ingår i denna kategori. Dessa transaktioner kan tyvärr inte placeras under den rätta branschkoden. Dessutom kan det hända att en del transaktioner blivit registrerade under privatpersoner om företagen inte angett sitt FO-nummer i tulldeklarationen.

De branscher som stod för de högsta värdena av importerade varor var *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* samt *tillverkning, utvinning av mineral*. Tillsammans stod dessa två branscher för nästan 54 procent av varuimporten till Åland från utlandet år 2008.

Tabell 8 visar exporten av varor från Åland till utlandet enligt värde och bransch. Den överlägset viktigaste branschen för åländsk varuexport är *tillverkning, utvinning av mineral*. År 2008 stod tillverkningsindustrin för ca 74 procent av det sammanlagda exportvärdet för Åland. Om man ser till den totala exporten av varor och tjänster från Åland så skulle även *transportsektorn* vara av betydande storlek när det gäller värdet på exporten. I transportsektorn ingår både sjö- och landtransport. Enligt estimeringar gällande år 2000, stod transporttjänsterna för något under 40 procent av den totala exporten (se ÅSUB Rapport 2004:5)².

Tabell 9 och 12 visar varuhandelsnettot (skillnaden mellan export och import) fördelad enligt bransch. De enda branscherna som visar ett överskott i varuhandelsbalansen år 2008 är *tillverkning, utvinning av mineral*, där överskottet var nästan 20 miljoner euro, samt *informations- och kommunikationsverksamhet*, där överskottet var marginellt. Den bransch som visar det största underskottet är *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar*, där underskottet år 2008 var nästan 35 miljoner euro. Volymmässigt visar *tillverkning, utvinning av mineral, byggverksamhet* samt *informations- och kommunikationsverksamhet* överskott under 2008.

I tabell 10 visas importen av varor till Åland från utlandet enligt vikt och bransch. Branschen *tillverkning, utvinning av mineral* importerade den största mängden (vikt) varor under år 2008, ca 33 procent av den sammanlagda vikten av varor som importerats. Samtidigt står branschen *tillverkning, utvinning av mineral* viktmässigt för 58 procent av den åländska varuexporten till utlandet (se tabell 11).

² Det åländska skatteundantagets samhällsekonomiska betydelse - idag och i framtiden (2004:5)

Tabell 7: Utrikesimport 2004 – 2008 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	135 420	148 324	144 973	207 200	117 050
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 817	2 119	2 306	1 795	2 293
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	19 184	22 312	26 847	24 381	23 328
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	15 510	..	1 708	..
F Byggverksamhet	7 168	8 503	7 903	6 064	4 658
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	37 412	45 827	47 728	39 507	39 325
H Transport och magasinering	7 436	..	5 253	88 692	1 923
I Hotell- och restaurangverksamhet	..	411	..	501	930
J Informations- och kommunikationsverksamhet	573	1 216	688
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	92
L Fastighetsverksamhet	121	241	431
M-S Övriga tjänster	3 195	4 317	4 529
XX Övriga aktörer	43 433	36 769	35 269	33 776	27 871

Tabell 8: Utrikesexport 2004 – 2008 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	49 250	50 724	56 807	62 897	58 095
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	110
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	38 502	40 220	40 711	42 937	42 879
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	469	507	..
F Byggverksamhet	..	2 052	797	..	2 206
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	1 940	2 411	4 133	13 359	4 757
H Transport och magasinering	935	..
I Hotell- och restaurangverksamhet
J Informations- och kommunikationsverksamhet	379	701
K Finans- och försäkringsverksamhet	-	..
L Fastighetsverksamhet	-	-	..
M-S Övriga tjänster	1 072	644	1 360	2 255	..
XX Övriga aktörer	2 161	2 164	1 744	1 107	2 645

Tabell 9: Handelsnetto, utrikeshandel 2004 – 2008 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	-86 170	-97 600	-88 166	-144 303	-58 955
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	-2 196
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	19 318	17 908	13 864	18 556	19 551
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	-1 201	..
F Byggverksamhet	..	-6 451	-7 106	..	-2 452
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	-35 472	-43 416	-43 595	-26 148	-34 568
H Transport och magasinering	-87 757	..
I Hotell- och restaurangverksamhet
J Informations- och kommunikationsverksamhet	-837	13
K Finans- och försäkringsverksamhet
L Fastighetsverksamhet	-121	-241	..
M-S Övriga tjänster	-2 123	-3 673	-3 169
XX Övriga aktörer	-41 272	-34 605	-33 525	-32 669	-25 226

Tabell 10: Utrikesimport 2004 – 2008 enligt bransch och vikt, ton

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	78 159,5	93 126,2	72 602,7	68 997,1	40 396,9
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 736,2	1 399,8	975,1	955,9	1 020,9
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	37 600,9	34 199,2	38 164,4	27 142,3	13 329,0
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	297,7	394,4	647,6	225,3	83,3
F Byggverksamhet	4 359,7	3 643,1	5 071,0	4 215,9	1 616,8
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	15 636,2	20 345,5	12 551,2	8 852,4	9 187,4
H Transport och magasinering	3 228,8	12 775,5	1 610,9	14 327,4	349,9
I Hotell- och restaurangverksamhet	133,7	114,1	248,1	125,0	92,3
J Informations- och kommunikationsverksamhet	595,8	251,4	63,0	82,1	48,4
K Finans- och försäkringsverksamhet	217,7	9,8	26,4	7,2	15,5
L Fastighetsverksamhet	116,7	227,5	23,5	86,9	193,8
M-S Övriga tjänster	616,3	817,3	602,4	2 075,3	2 367,9
XX Övriga aktörer	13 619,8	18 948,6	12 619,2	10 901,3	12 091,6

Tabell 11: Utrikesexport 2004 – 2008 enligt bransch och vikt, ton

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	131 819,2	141 620,0	100 684,6	130 038,8	153 151,5
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	29,2	51,8	63,4	16,4	6,9
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	110 982,8	106 037,1	86 847,6	86 773,7	89 216,2
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	77,6	85,7	18,7	95,0	50,1
F Byggverksamhet	9 122,3	24 705,1	137,1	33 488,4	58 225,7
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	5 741,4	5 086,5	5 384,2	6 051,7	1 756,6
H Transport och magasinering	2 314,6	2 018,8	5 603,3	225,1	28,2
I Hotell- och restaurangverksamhet	54,6	70,0	52,0	63,2	46,1
J Informations- och kommunikationsverksamhet	49,4	100,6	37,6	123,1	165,2
K Finans- och försäkringsverksamhet	161,5	48,1	24,1	0,0	0,1
L Fastighetsverksamhet	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
M-S Övriga tjänster	737,8	458,6	313,0	1 764,1	2 309,9
XX Övriga aktörer	2 546,4	2 957,7	2 203,6	1 438,2	1 346,4

Tabell 12: Handelsnetto, utrikeshandel 2004 – 2008 enligt bransch och vikt, ton

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt	53 659,7	48 493,8	28 081,9	61 041,7	112 754,6
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	-1 707,0	-1 348,0	-911,7	-939,5	-1 014,0
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	73 381,9	71 837,9	48 683,2	59 631,4	75 887,2
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	-220,1	-308,7	-628,9	-130,3	-33,2
F Byggverksamhet	4 762,6	21 062,0	-4 933,9	29 272,5	56 608,9
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	-9 894,8	-15 259,0	-7 167,0	-2 800,7	-7 430,8
H Transport och magasinering	-914,2	-10 756,7	3 992,4	-14 102,3	-321,7
I Hotell- och restaurangverksamhet	-79,1	-44,1	-196,1	-61,8	-46,2
J Informations- och kommunikationsverksamhet	-546,4	-150,8	-25,4	41,0	116,8
K Finans- och försäkringsverksamhet	-56,2	38,3	-2,3	-7,2	-15,4
L Fastighetsverksamhet	-115,0	-227,5	-23,5	-86,9	-193,8
M-S Övriga tjänster	121,5	-358,7	-289,4	-311,2	-58,0
XX Övriga aktörer	-11 073,4	-15 990,9	-10 415,6	-9 463,1	-10 745,2

Skattegränshandel mellan Åland och Finland 2004 – 2008

Handeln med det finska fastlandet (skattegränshandeln) har lite större betydelse än handeln med utlandet, både importen och exporten från/till fastlandet är större än importen/exporten från/till utlandet. Underlagsmaterialet för skattegränshandeln är tyvärr begränsat och möjliggör inte en fördelning på varuslag eller bransch. För år 2008 är materialet ännu mer begränsat, vilket innebär att det råder större osäkerhet om skattegränshandelns fördelning mellan import och export.

Tabell 13 visar att importen från Finland har stigit sedan år 2004, då värdet på de importerade varorna var ca 237 miljoner euro medan värdet år 2008 var nästan 250 miljoner. Detta motsvarar en ökning på 5,5 procent.

Exporten till Finland har visat en stigande trend mellan åren 2004-2008. Värdet på de exporterade varorna var år 2008 ca 84 miljoner euro medan värdet år 2004 var ca 74 miljoner euro, en ökning på ca 13,6 procent.

Underskottet i varuhandeln steg år 2008 jämfört med året innan, och ligger fortsättningsvis en bit över genomsnittet för de senaste fem åren.

Tabell 13: Skattegränshandel, import och export 2004 – 2008 enligt värde, 1 000 euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Import, totalt	236 981	227 218	229 797	243 704	249 900
Import, Korpo tullstation	163 085	160 463	161 683	171 889	175 114
Import, Gustavs tullstation	69 497	61 708	62 177	66 102	67 342
Import, Mariehamn	4 399	5 046	5 936	5 713	7 444
Export, totalt	74 370	77 334	77 781	82 967	84 460
Export, Korpo tullstation	11 826	16 287	16 411	17 447	17 775
Export, Gustavs tullstation	62 520	60 841	61 304	65 174	66 396
Export, Mariehamn	25	205	66	346	289
Handelsnetto	-162 610	-149 884	-152 016	-160 738	-165 440

Varuhandeln sammanlagt till och från Åland 2004 – 2008

Tabell 14 visar en sammanslagning av varuhandeln med utlandet och varuhandeln med det finska fastlandet. I och med att underlagsmaterialet för skattegränshandeln enbart finns i form av totalsiffror, kommer följande tabell att innehålla enbart totalsiffror även för utrikeshandeln.

År 2008 importerades varor till ett värde av ca 117 miljoner euro från utlandet och ca 250 miljoner euro från Finland. Den finländska marknaden stod således för 68 procent av importen av varor till Åland. Finlands andel som ursprungsland har ökat med 4,5 procentenheter under 2004-2008 medan importen från utlandet således har minskat med motsvarande mängd. Vårt material visar dock inte varifrån utlandsimporten kommer, men de tidigare studierna som ÅSUB genomfört visar att Sverige är den viktigaste källan för importvaror i utlandet (se t.ex. ÅSUB Rapport 1997:7).

Exporten av varor från Åland går även den främst till den finländska marknaden. År 2008 exporterades varor från Åland till Finland till ett värde av drygt 84 miljoner euro, medan det till utlandet exporterades varor till ett värde av ca 58 miljoner euro. Förhållandet här är att ca 59 procent av varuförsäljningen sker till Finland, vilket är lite högre än de senaste två åren.

Det sammanlagda varuhandelsnettot var år 2008 ca -224 miljoner euro, betydligt lägre underskott än under året innan. Omkring 74 procent av underskottet härrör från varuhandeln med Finland, med andra ord har utlandets andel av underskottet minskat på Finlands bekostnad. År 2008 ökade underskottet från Finland, medan underskottet från utlandet minskade.

Det omfattande varuhandelsunderskottet innebär att Åland hade andra inkomster än varuexportintäkter eller ackumulerad förmögenhet att spendera på varuimport. Den främsta inkomstkällan torde vara Ålands tjänsteexport, medan en annan förklaring kan vara till exempel betydande kapitalinkomster från omvärlden.

Tabell 14: Import och Export 2004 – 2008 enligt värde, euro

	2004	2005	2006	2007	2008
Import	372 400	375 542	374 769	450 905	366 950
Import, utrikes	135 420	148 324	144 973	207 200	117 050
Import, skattegräns	236 981	227 218	229 797	243 704	249 900
Export	123 621	128 059	134 588	145 864	142 556
Export, utrikes	49 250	50 724	56 807	62 897	58 095
Export, skattegräns	74 370	77 334	77 781	82 967	84 460
Handelsnetto	-248 780	-247 484	-240 182	-305 041	-224 394
Handelsnetto, utrikes	-86 169	-97 600	-88 166	-144 303	-58 954
Handelsnetto, skattegräns	-162 610	-149 884	-152 016	-160 738	-165 440

Bilaga 1: Branschindelningen (ISIC-standard), NI-2008

Huvudgrupp	Förklaring	Ni-kod
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	01110-03220
B	Utvinning av mineral	05100-09900
C	Tillverkning	10110-33200
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla	35111-35302
E	Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	36000-39000
F	Byggverksamhet	41100-43999
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	45111-47990
H	Transport och magasinering	49100-53200
I	Hotell- och restaurangverksamhet	55101-56302
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	58110-63990
K	Finans- och försäkringsverksamhet	64110-66300
L	Fastighetsverksamhet	68100-68320
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	69101-75000
N	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	77110-82990
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	84110-84309
P	Utbildning	85100-85600
Q	Vård och omsorg; sociala tjänster	86101-88999
R	Kultur, nöje och fritid	90010-93299
S	Annan serviceverksamhet	94110-96090
T	Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk	97000-98200
U	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	99000-99000
X	Näringsgrenen okänd	00000-00000
	Övriga aktörer (privatpersoner, utom- åländska företag, okända verksamheter)	

Bilaga 2: Varuslag (CN-koder)

CN2-kod	Förklaring
1-5	Levande djur; animaliska produkter
6-15	Vegetabiliska produkter
16-24	Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak
25-27	Mineraliska produkter
28-38	Produkter av kemiska industrier etc.
39-40	Plast- och gummivaror
41-43	Lädervaror
44-46	Trä och varor av trä och kork
47-49	Massa av ved, papper, varor av papper
50-63	Textilvaror
64-67	Skor, käppar, piskor, hattar
68-70	Varor av sten, gips, cement etc.
71	Smycken och ädelsten
72-81	Oädla metaller och varor av dessa
82-85	Maskiner, apparater, redskap
86-89	Fordon, fartyg, transportutrustning etc.
90-92	Optiska instrument etc.
93	Vapen och ammunition
94-96	Diverse varor
97	Konstverk och antikviteter

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN